

St. Moritz i fuld fart

Schweiz. Det var briterne, som var medvirkende til, at St. Moritz i 1864 blev verdens første skisportssted – og også at den olympiske bobslædebane blev bygget her nogle årtier senere. Rejseliv tog en rask tur, der fik adrenalinen til at rulle.

Det tager cirka 70 sekunder at komme ned af den olympiske bobslædebane, der har været den samme i over hundrede år. Selv om de forskellige kurver har navne som »slangekurven«, »solsiden« og »telefonhjørnet«, når man ikke at nyde udsigten.

Tekst og foto: Camilla Alfthan

Almindeligvis rejser folk til St. Moritz for at stå på ski, men der er mange andre muligheder at dyrke vintersportsgrene.

To gange har den schweiziske alpeby været vært for vinterolympiaden, i 1928 og i 1948, og ikke uden grund. Sportsånden er nemlig særdeles høj, og foruden konkurrencer i ski og skøjteløb har der i årevis været dystre i curling og cricket på den frosne San Murezzan-sø, som byen ligger ved. Det er også her, de berømte White Turf-galopløb i over 100 år har fundet sted, mens der på nabosøen Silvaplana spilles snegolf.

Byens ældste vintersportklub er imidlertid bobslædeklubben, der blev stiftet i 1897. Til at begynde med kørte folk ned ad vejen fra St. Moritz til Engadin, men da det var for farligt med den hestetruckne trafik, byggede man i stedet den olympiske bane, der åbnede i 1904.

Olympia Bob Run hedder banen, der er en 1.722 m lang, kroget og til tider tube-lignende tunnel, som løber fra St. Moritz' bakketop og ned til naboejnen Celerina. Den er også verdens eneste naturlige bobslædebane, da den består af 5.000 kubikmeter sne og ligeså meget vand, og hvert år bygges fra scratch af 14 tyrolere.

Hver gang er banen lidt anderledes, hvilket betyder, at der ikke er nogen banerekorder – og at den har fået tilnavnet som verdens største isskulptur.

Det helt særlige ved stedet er desuden, at vi almindelige dødelige også kan få en tur sammen med et par professionelle kørere.

DET ER EN oplevelse, man ikke bør lade sig snyde for. Derfor møder Rejseliv en søndag formiddag op på startpladsen med navnet Dracula. Det viser sig, at klubhuset også er en natklub, der blev grundlagt af bobslædebansens for nyligt afdøde præsident, Günther Sachs, der en overgang var gift med den tidligere franske skuepillerinde Brigitte Bardot.

Banen har forskellige navne som »solsiden«, »slangekurven«, »dævelens dige« og »telefonhjørnet« – det sted, hvor den første telefon blev stillet op, så man kunne ringe til startkontoret, hvis nogen var styrtet. Med 149 km/t – og en tak langsommere, når de professionelle har gæster ombord – er der heller ikke tid til at nyde udsigten.

Vi lægger ud med at kigge på, mens de professionelle, én efter én, tager den hurtige tur ned ad banen efter at have pudset og poleret deres slæder.

Hver weekend er der konkurrencer, og før start har kørerne fået en runde for at se, hvor de kan tage en hurtigere genvej eller lægge deres egen vægt bedst.

Og stærkt går det. Hvis man har været sent ude og måske endnu ikke er helt vågen, er en bobslædetur så afgjort en effektiv måde at få adrenalinen pumpet op. Også selvom man bare sidder med som passagerer presset ind mellem piloten, som styrer igennem ruten, og

bagmanden, som slår bremsen i, når man er ved vejs ende.

Da pladsen er trang, er moonboots og andre store støvler bandlyste. Til gengæld får vi en styrthjelm på, før vi kravler ned i den smalle bobslæde.

Foran mig sidder Damian, som underviser børn i skeleton; den disciplin hvor man ligger på en lille kælk og suser ned af samme bane med over 100 km/t uden at bremse, da man i så fald risikerer at slå en kolbøtte. Kun syv elever har Damian nu tilbage af sæsonens oprindelige 13.

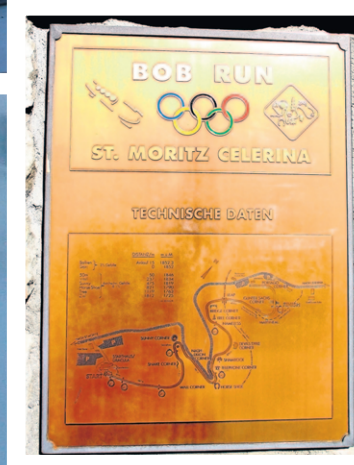
SET FRA EN cigarformet bobslæde er det måske ikke så mærkeligt endda.

For mens de første ti-tyve meter virker tilforladelige, er det som om, at djævelen tager fat i slæden, jo længere vi kommer nedad. Da vi når hestekoens, som er det eneste sted, hvor snevoldene er suppleret med sten fra bjergene, er G-påvirkningen så stort, at hovedet trækkes ned for en stund.

Resten af turen banker min styrthjelm på dét, der føles som isvæggene, men som heldigvis viser sig at være slædens vinger.

70 sekunder senere er vi ved vejs ende, og modtages på schweizerdeutsch af speakeren, som igennem hele formiddagen har kommenteret pro'ernes kappestrider og teknik.

Effekten er euforiserende, da vi kravler ud og atter står på fast grund, før bobslæden læses op på en ladvogn, der kører os tilbage til startpladsen.

Startpladsen, hvor pro'erne pudser og passer deres slæder, før de tager den 1.772 m lange tur ned til Celerina.

rejseinfo

Transport: SAS og Swiss har daglige afgange til Zürich. Herfra er der fire en halv time med tog til St. Moritz.

Ophold: Hoteller i alle kategorier. Vi boede på det moderne chalet hotel Hotel Albana ved Silvaplana søen fem minutter fra St. Moritz.

Bobslædebanen: Fra midt i december til begyndelsen af marts er der hver formiddag taxi rides for turister. Pris ca. 200 schweizerfranc (1.220 kr.) Kan ikke anbefales folk med tendens til stiv nakke pga. G-påvirkningen under nedfarten. olympia-bobrun.ch

Info: stmoritz.ch

Her står en række forventningsfulde gæster og venter på, at det bliver deres tur.

Vi går ned ad en anden bakke, der fører igennem St. Moritz by og alle butikkerne, gallerier og cafeerne, for at ende nede på den frosne sø.

Årets første White Turf er gået fra start, og vanen tro er den lidt af en folkebegivenhed med store telte, musikunderholdning og til lejligheden opstillede palmetræer. Dagens clou er det årlige skikjørløb, hvor hestetrukne skiløbere kappes på en 1.700 m lang distance – en disciplin, der blev opfundet her i St. Moritz, og som publikum kan spille på.

ST. MORITZS MÅSKE største sport er nemlig at leve livet.

Om det så er at spise godt på en af byens mange restauranter eller at prøve én af de mange nye spasteder, som i de seneste år har betydet, at St. Moritz igen lever op til sin historiske rolle som kurby.

Oprindeligt var det briterne, som kom om sommeren for at rekreatere sig i den friske alpeluft. Vintersæsonen begyndte første gang i 1864, da den schweiziske hotelpioner Johannes Badrut gav fire britiske sommergæster et fristende tilbud. Hvis de kom igen om vinteren, kunne de bo som hans gæster, så længe de ønskede. Hvis ferien blev en skuffelse, betalte han deres rejser. Satsningen blev en succes.

Selv om det er de historiske paladser, som stadig præger stedet – der findes ikke færre end fem af slagsen – er der også nye tiltag. Den

britiske arkitekt, Norman Foster har således ladet sig inspirere af et futuristisk St. Moritz med sin runde bygning, Chesa Futura, der kombinerer luksuslejligheder med en panoramabar.

En ultramoderne kirke med moderne møbler og en hvælvet gulddør, ligger midt i byen og skiller sig ud fra områdets anglosaksiske kirker, som briterne byggede i 1800-tallet.

Foruden en række store modehuse findes her også kendte kunstgallerier. Det mest berømte er Galerie Gmurzynska, der i dag har to store etager på Via Serlas. Selv om man kun er med på en kigger, er samlingerne imponerende. Et nyt stort værk af Botero hænger i selskab med Yves Klein og russisk avantgardekunst, da vi kigger forbi.

Dagen afslutter vi med at tage bjergbanen op til den nyrenoverede alperestaurant Muot-tas Muragi med udsigt over St. Moritz. Vel til rette på terrassens lammeskindsbeklædte lænestole, og med vue til solen, der går ned bag bjergene, er den is, vi måtte have haft i maven tidligere på dagen, for længst smeltet. Den kunne vi i princippet få brug for igen. For St. Moritz har også en anden kælkeklub, der ligger på Shuttlecock Corner i et art deco-designet klubhus.

Cresta Run hedder den britiske bane, som efter sigende ikke er helt ufarlig, da slæden er svær at styre. »St. Moritz med hovedet under armen« kunne artiklen i så fald hedde, og af samme grund må den vente til en anden gang. **B**

▼ FERIE-MARKEDET

▼ FERIEBOLIGER I UDLANDET

Drømmer du om Sydfrankrig
Slot i Gascogne udlejer super lækkert hus i vintersæsonen.
Se www.rent-lantourne.com

PHUKET-Thailand
Ferielejlighed til leje -
130 m² - privat super
luxus lige ved verdens
bedste strand! Fra kr.
3.000,-/uge for 4-5 prs.
Se www.phuketferie.dk

▼ KULTURREJSER

SKOTLAND
Bestil sommerferien nu!
Skotland byder på de
mest fantastiske naturop-
levelser, venlige indbyg-
gere og hyggelige byer.
Edinburgh Tattoo, Togfe-
rie, Whiskykysten, Skot-
lands Højland & Whisky
Trail, Busferier, Roman-
tisk Slots- & Herregårds-
ferie, Orkney & Shetland,
Vandreferie m.m. Også
grupper. Se mere på
www.travels-easy.dk - eller
ring til os. Tlf. 49718037.

▼ SKI- OG SNEFERIE

Avoriaz-Luksus skilejl.
udlejes. Super udsigt
og beliggenhed, 60 kvm. i
2 pl. 8 sovepladser kr.
8000-12.000 pr- uge.
www.absalon-pension.dk/ski

▼ SPROGREJSER

**LÆR ENGELSK, TYSK,
FRANSK, SPANSK, ITA-
LIENSK, RUSSISK og
POLSK** på sprogskoler i
landene, hvor sprogene
tales! Bo hos værtsfamilie
og vær omgivet af sproget
døgnet rundt. Øvrige ind-
kvarteringsmuligheder:
Kollegium, lejlighed, Bed
& Breakfast eller hotel.
Antal ugentlige lektioner:
20, 25 eller 30. Kursusstart
hver mandag året rundt.
Alle aldersgrupper.
www.bundgaard-rejser.dk.
Tlf. 74 75 08 44.

▼ FERIE-UDLANDET

**Kas -halvøen, Tyrkiet. 6 +
2 pers. luksushus udlejes.**
1. række t. Middelhavet m.
panoramaudsigt. Aircondi-
tion, pool. Ultimat ro og
idyl. Dykkerparadis.
www.panoramavillakas.dk